

CATALUNYA SOCIAL

Any V. Núm. 192

Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts.

10 de gener de 1925

PUBLICACIÓ
SETMANAL

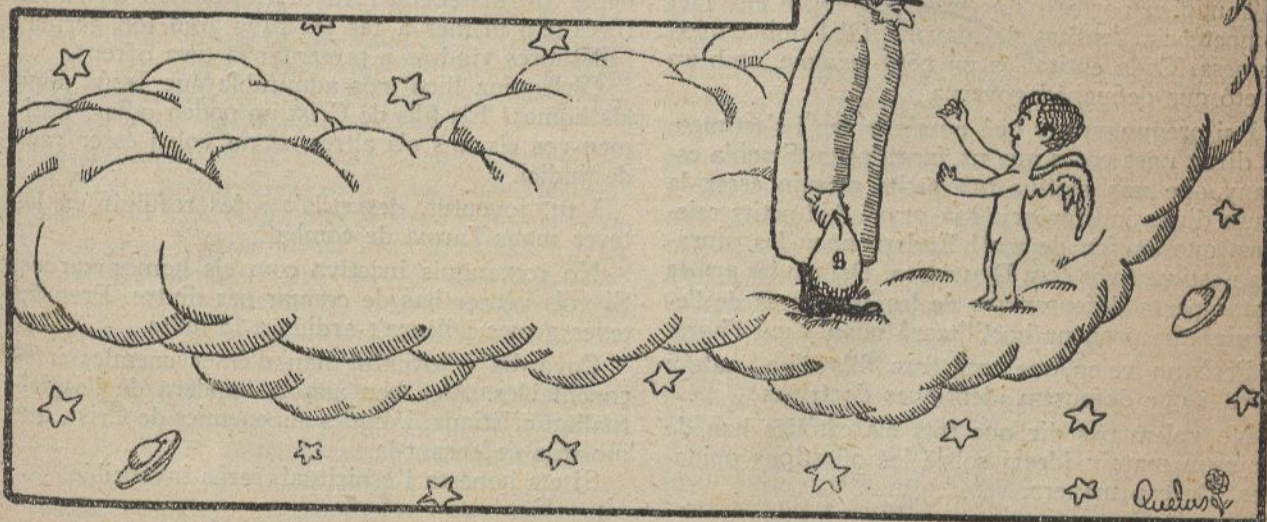
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Camerós, 3 (Passatge Orfeó Català) BARCELONA

APARTAT 273
TELÉF. S. P. 1114

La riquesa mal adquirida

— La mort s'apropa. Quina llàstima haver de morir ara que em trobo voltat de bons amics. El món era meu i em fug de les mans.

- Qui ets tu que t'atreveixes a seguir el camí del cel?
- Sóc un home molt ric. Formava part de tots els trusts; escanyava els pobres; feia d'acaparador i era tan ric que la gent em tenia per un home de mèrit.
- Ah! molt bé! Té, aguanta aquesta agulla que vaig a buscar un camell.

Unim-nos i vencerem

Ara que els nostres ulls han reflectit les primeres llusors de l'any novell, cal que girem el cap enrera i esguardem el camí que havem fet.

Aturem-nos com els caminants, per a esbrinar si el camí que seguim ens menarà a la terra de promissió. No solament els comerciants haurien de fer balanç de l'any per a conèixer els guanys i les pèrdues, sinó tots els homes en general.

Posem-nos la mà al pit i diguem: Havem fet tot el que podiem fer? Ha estat la nostra actuació fecunda? Havem avançat en el camí de la perfecció?

Si som sincers haurem de contestar negativament. Les organitzacions catòliques, parlem en general, no han actuat amb la intensitat que les necessitats del moment reclamen.

Tothom és bo per a blasmar i criticar l'actuació dels altres, però pocs són els que volen sotmetre's espontàniament a la disciplina del treball.

Ho havem dit altres vegades i avui ho volem repetir: Mentre no sigui un fet la unió dels catòlics, és endebades que esperem d'ells una actuació fecunda.

Un exèrcit dispers, per abnegats que siguin els seus components, mai no assolirà la victòria.

Avui en el nostre camp no hi ha aquella cohesió que dona a les organitzacions una força indestructible.

Els nostres enemics ens ataquen durament i l'odi innoble és l'aglutinant que els uneix; però nosaltres en comptes d'unir-nos i formar un front únic, ens dividim en guerrilles i cada escamot té un capità i una bandera.

Es una cosa que fa pena veure la poca cordialitat que existeix entre nosaltres. No ens estimem perquè no ens coneixem.

A l'entorn de les nostres entitats hi alcem unes muralles ben altes, perquè no arribi fins a nosaltres la veu del germà que amorosament ens crida.

Tanquem portes i finestres, perquè no ens faci competència l'entitat del davant. Oh! quina mesquinesa. Cada entitat és un petit reialme, amb un reietó que defineix i governa.

I si pregunteu per què no s'uneixen i s'estimen, us diran unes coses que us faran pena. Sembla estrany que uns motius tan petits puguin ésser la causa d'una indiferència tan gran! Ai! petits reietons, que en feu de mal! Enderroqueu les muralles i estimeu-vos com Déu mana. Deixeu les armes d'atac per a defensar-vos de les escomeses de l'enemic, que prou us hostilitzarà quan sigui l'hora.

Però no veieu que tots som fills d'un mateix Pare, i que defensem idèntiques doctrines!

No volem pas dir que tots els catòlics han de tenir un mateix ideari sobre les qüestions opinables. De cap manera.

Aquest ha estat el motiu principal que ha fet fracassar moltes actuacions.

Els catòlics poden pensar de la manera que vulguin en matèria opinable, i, per tant, no hi ha ningú que tingui el dret d'imposar el seu criteri. Aquesta llibertat ha d'ésser la base essencial per aconseguir la unió que desitgem. Sense tolerància és impossible la unió i la convivència entre els elements catòlics.

Abstinguem-nos de dogmatitzar en matèria opinable. Donem un marge de llibertat a tots els catòlics, perquè pensin de la manera que vulguin. En l'ordre doctrinal i dogmàtic coincidirem tots, i, per tant, les veritats eternes han d'ésser el nexce que ens han d'unir i agermanar.

Per què no deixem de banda les coses humanes que ens divideixen i ens dividiran sempre, i arborem ben alta la bandera del catolicisme per tal que tots ens hi puguem aixoplugar?

No és primer Déu que els homes? No és ridícul que per defensar ideals purament humans, que són efímers i passatgers, deixem de banda aquells problemes transcendents que portarien un perfeccionament al poble? Catòlics! siguem generosos. Encara que un germà no pensi com nosaltres en matèria opinable, no el combatem com si fos un enemic.

Fa pena i entristeix veure el que passa en alguns pobles de Catalunya. Els ideals humans han dividit els homes i es persegueixen amb un sectarisme impropri de cristians.

Com voleu que progressin els vostres pobles, si us odieu i us dividiu? L'odi és negatiu. El que feu vosaltres també ho feien els pagans.

Escolteu: és Jesús qui parla: Aquell que tindrà ira contra son germà, serà reu de judici. Si al moment de dur la teva ofrena a l'altar, et recordessis que el teu germà té quelcom contra de tu, deixa allí mateix la teva ofrena davant de l'altar i vés-te'n primer a fer les paus amb ton germà; i aleshores vindrà a presentar la teva ofrena.

Oh! quina lliçó més admirable que Jesús dona als homes! Els fills de Crist no poden odiar. Estimeu-vos els uns als altres, si no voleu ésser reus de judici.

I tu, joventut, desvetlla't i fes refulgir en les teves mans l'arma de combat.

No romanguis inactiva com els homes xarucs. Si vols vèncer has de cremar per dintre. Pren les teves armes i llença't ardida a la lluita.

Covardia i joventut han d'ésser enemics irreconciliables. Alça ben alta la bandera de l'espiritualitat cristiana, i digues als enemics de Crist, que moriràs defensant-la.

Si ets honesta i espiritual, seràs invencible.

Aquest número ha passat per la censura militar

La tasca dels patrons

La llargada que ha tingut fins ara la controvèrsia al voltant de la qüestió sindical, i la molta més que tindrà encara, tota vegada que ens proposem, amb l'ajuda de Déu, dedicar-nos de ple a l'estudi dels dos temes urgents de batalla: el suposat *deure* de sindicació i el suposat *deure* de vaga, m'imposa fer un incís que considero indispensable perquè no es titlli d'unilateral la meua posició i perquè una part molt considerable del meu pensament no quedi oculta o postergada. Em refereixo a la missió, la tasca, als deures dels amos; a la part que als patrons pertoca en la causa comú de la pau i la justícia social.

Tota la sociologia, àdhuc la de dreta, damunt la qual plana també l'ombra de Carles Marx, és unànime a demanar l'organització dels patrons, volent amb això dir l'associació obligatòria dels patrons o quasi tal, paral·lela a l'organització obrera. Altres oi més fan consistir la justícia social en el reconeixement i concessió dels patrons envers els operaris, de reformes purament formalistes, com el control, la co-gestió, la participació en els beneficis, l'accionariat obrer, etc. Programa que duu l'empremta del materialisme històric del qual és descendent de segon grau.

Hi han veritats senzillíssimes, diàfanes, gairebé infantils de tan simplificades, i que gairebé ningú no gosa esmentar, malgrat pertànyer a les beceroles de ço que s'anomena *sentit comú cristià*. En matèria social, la primera d'aquestes veritats és que la justícia i la pau i l'ordre s'aniran complint a mida que cada amo s'ocupi i s'interessi dels obrers de casa seva.

Més que totes les fórmules de la sociologia té virtut social aquest imperatiu simplificat que ho és alhora de la moral i de la religió: que cada patró procuri realitzar el benestar dels operaris que l'ajuden a realitzar el d'ell.

Oi més, sense ficar-me en teologia moral, entenc que un deure de responsabilitat obliga davant de Déu cada patró envers els treballadors de sa casa, de sa família industrial, extensió de la família domèstica, que són *pròxims* seus per definició, força més pròxims que els malalts de l'hospital o de l'asil que sens dubte particularment auxilia.

La inspiració en els patrons, d'aquest esperit, és una de les propagandes socials més convenients i positives. És una de les més lloables i profitoses direccions que es poden donar a un apostolat.

Ja vaig escriure un altre dia que una de les maneres d'evitar i prevenir les malvestats que al patronat reporta la solidaritat dels obrers ells amb ells, era fomentar la solidaritat dels obrers amb l'amo. Dels operaris de cada casa amb llur patró respectiu. I per a aconseguir aquesta unió de voluntats, més forta que el vincle econòmic, cada patró sabrà, millor que els sociòlegs, ço que li cal fer.

Organització dels patrons? Què voleu més orgànic, què voleu de més eficiència social que l'organització sota tipus familiar, de l'empresa econòmica? Si fracassos hi han, seran per defecte, per no realització del tipus.

Control obrer, co-gestió, accionariat, participació

en els beneficis? El sentit de totes aquestes demandes està ja contingut en una casa ben regida; sense necessitat de cap institució especial, l'obrer és escoltat, està assabentat de la marxa o interessos de l'empresa, sent l'estímul de col·locar-hi els seus estalvis, i participa en els guanys per mitjà de gratificacions, de sobresous o d'altres formes que la bona voluntat inspira al patró humanitari i cristià de més a més del jornal ordinari.

Que els patrons no són així; que per un que se'n trobi que a l'ideal s'acosti, molts són avars o despotres? Doncs feu-ne de bons. Formeu bons patrons. Tal volta si els esforços que durant trenta anys s'han esmerçat en una creació de dubtós valor orgànic com és el sindicat obrer, s'haguessin dedicat a l'educació o perfecció dels qui havien d'ocupar una jerarquia de dret natural com és la del patró, tindrien els obrers més avantatges de tota mena i més pau tothom.

La formació moral dels patrons és una de les grans causes cristianes actuals, gairebé verges d'atenció. Si en lloc de propagar l'abolició del salariat (que vol dir abolir el patronat) haguessin molts sociòlegs comprès que era més pràctic i urgent millorar els individus que el patronat exerceixen o han d'exercir, sens dubte s'hauria ajudat a què els obrers trobessin en general persones més disposades envers llur benefici.

Una comparança farà veure més bé el meu pensament. Quina cosa us sembla que afavorirà d'una manera més pràctica el benestar de les dones casades? Encoratjar en les dones el dret de separació, o bé excitar en els marits els deures de fidelitat i respecte?

Tots els sofismes que es facin al voltant de l'anomenat *contracte col·lectiu* no desvirtuaran la substància del *contracte individual* que sempre l'individu obrer (estigui o no associat, el protegeixi o no un sindicat o la llei) haurà de celebrar amb el patró. Tots els artificis sociològics no impediran que sempre un individu més feble, que serà l'obrer, hagi de tractar amb un de més fort que ell, que, digui's o transformi's com vulgui, serà un patró. Impedir que hi hagin diferències entre els individus, evitar que hi hagin febles i forts, és l'ideal temerari i antinatural dels socialistes. Procurar que els forts siguin millors, més humans, menys nocius, més benèfics, aquesta és la missió dels cristians.

Els bons patrons que hi han, per pocs, per rars que siguin, tenen una tasca heroica i bellíssima a complir. Propagar entre els seus col·legues, d'una manera conscient i activa, les virtuts i la noció dels deures del patró cristià. Feina de valor grandíssim és el treure per la part d'ells tot motiu o àdhuc pretext de queixa o reclamació justificada de la banda dels obrers. Que al mig del socialisme hi ha el dimoni que hi balla, és certíssim. Però ço que és dolorós en si, i terrible en sos resultats, és que el dimoni socialista pugui trobar per ci per lla els casos d'injustícia de què necessita per a alimentar-se.

El Gremi, la corporació clàssica cristiana, religiós-econòmica, tenia la gran eficiència d'ésser escola moral del patronat. En alguns països (nord de

França, Holanda; algun dia en parlarem amb més detall) s'han constituït *associacions de patrons catòlics*, que és de suposar que no són de guerra, no són de lluita de classes, sinó de pau i d'estudi i d'harmonia. No són per a fer locauts, sinó per a la millora de les condicions dels obrers llurs. Això és la cèl·lula del gremi. Sobre les associacions *pacífiques* de patrons i les associacions *pacífiques* d'obriers, tendint a trobar-se, a engranar-se, a confondre's, unes i altres extensions laterals d'una sòlida *casa industrial* familiarment bastida, s'aixecarà

un dia altra volta la corporació cristiana, òrgan de pau, equitat i progrés.

L'associació es farà o no es farà; al Gremi s'hi arribarà o no; però ço que mentrestant no té espera és la senzilla veritat expressada més amunt: que la pau depèn de la mesura en què s'ocupi cada patró dels obrers de casa seva, de la consciència que cada amo tingui que un dia haurà de respondre davant de Déu sobre la justícia que haurà fet als seus treballadors propis.

R. RUCABADO

El problema de l'estatge

Anirem donant compte d'aquestes planes estant de tot el que fa referència, amb caràcter d'actualitat, al problema de l'estatge, recollint un estat d'opinió prou forta avui, que clama perquè aquest es resolgui favorablement, no sols a la nostra ciutat, sinó també a altres ciutats, viles i pobles de la nostra terra i d'arreu d'Espanya. La crisi de l'estatge és mundial i tots els països se'n preocupen. Els Governos, fent-se ressò de l'opinió dels pobles, cerquen solucions, que per ara no donen resultats pràctics; i publicant lleis, decrets, reglaments, van a les palpenes per a cercar la manera d'encabir, en els centres urbans d'arreu del món, els que fugen del camp, on se'ls fa impossible la vida.

En posar en pràctica l'estatut de la Societat de les Nacions, referent a la jornada de treball de l'obrer, reduint-la a les vuit hores, no es va preveure la revolució que a l'economia dels pobles portaria, en implantar-ho de cop i volta, i així l'agricultura, la indústria, la navegació, el comerç, han hagut d'augmentar el personal actiu en proporció al rendiment del treball útil, augmentant com és conseqüent el nombre d'individus i de famílies, que ha calgut a la producció per a fer la feina que abans feia amb menys personal. Aquesta ha estat la causa de l'actual crisi de l'estatge, a part d'altres concauses que són de tots prou conegudes.

Ens anirem fent ressò de tot el referent a cases barates, ciutats jardins, barraques, tant d'Espanya com de fora, i procurarem contribuir portant el nostre entusiasme i el nostre gra d'arena a cercar solució a aquest problema cabdal de la família, de la cultura, de la civilització cristiana, denunciant tots els vicis i mals que l'estat actual de coses porta a la societat contemporània, criticant i comentant les disposicions dels Governos, i procurant que la nostra veu i la veu de tots els elements afectats per aquesta situació, sigui escoltada, recollida i tinguda en compte abans de donar caràcter de llei a les disposicions que l'Estat espanyol dicti, per a no trobar-nos, com fins ara, que amb l'embalum de literatura i paper, en comptes de remeiar el que no tenia ja espera, s'ha fet un embolic tan gran i s'ha parilitzat i s'han perdut tants esforços, tants sacrificis i tantes esperances per a arribar al límit dels desenganys de tots aquells als qui es volia afavorir.

Avui costarà més que mai tornar a encarrilar aquesta qüestió, per més que es facin propagandes, lleis, decrets i reglaments, si es vol treure l'escepticisme del poble, en parlar-li dels avantatges de les cases barates, mentre no ho vegi amb fets pràctics i tangibles.

Agraïrem a tots, als nostres amics i als qui es preocupen d'aquest problema de l'estatge, la cooperació efectiva, car d'aquesta manera contribuïrem cada u de nosaltres a cercar, de mica en mica, la solució desitjada i restarem satisfets d'haver contribuït a restaurar la família cristiana.

Comencem, doncs, la nostra tasca, ja des d'ara comentant el Real Decret publicat a la *Gaceta* del dia 23 del proppassat desembre, referent a l'aval que concedeix l'Estat a les corporacions municipals que facin emprèstits destinats a l'edificació de cases, ciutats jardins, barris, i havem de confessar que aquest Decret és una de les lleis més positives i pràctiques que s'han promulgat fins ara.

Unicament parla el Decret dels Ajuntaments de més de 30.000 ànimes, i això és un gros defecte, com veurem en l'article següent, que mitjançant Déu comentarem amb extensió.

De les Diputacions no en parla, llevat del que diu en l'exposició i en l'article 10, però estem segurs que vindrà rectificació, si més no, per incloure dintre el Decret la magna obra portada a cap per la Diputació de Viscaia que s'ha avançat a aquest Decret-Llei suplint la falta i insuficiència de les lleis anteriors, i donant mostra que a Viscaia poden fer cases a centenars sense l'ajut ni l'aval de l'Estat ni sense omplir, com fins fa poc, la muntanya de paper per a construir cases.

J. GUILERA VILLARREAL

La inauguració del Metropolità

Heus aquí que la nostra ciutat, demés d'un bon servei de tramvies i d'autòmnibus, té un Metro magnífic.

La premsa ha lloat els accionistes que han aportat el capital i els enginyers autors del projecte. Aquests són, naturalment, factors importantíssims; però creiem que en manca un: el factor treball.

Just és també que lloem l'esforç d'aquell exèrcit d'obriers, que romanien llargues hores dins les entranyes de la terra, urbanitzant tenebres. Ha estat un treball molt penós i, per tant, si lloem els enginyers, havem de lloar també aquells obrers obscurs, el nom dels quals ningú no coneixerà, que han posat les seves energies i el seu esforç al servei d'una obra magna que honora la nostra ciutat.

I cal també recordar aquells que han sucumbit treballant. No podem oblidar que alguns obrers han trobat la mort esventrant la terra. Sotmesos a una tasca dura, la mort els va sorprendre amb les eines del treball a la mà.

Pels primers una lloança i pels darrers una oració.

L'Exposició de l'Imperi britànic a Wembley

Cap a mitjans d'agost deixàrem les terres del Lancashire. El paisatge rural i urbà i els costums dels moradors del Nord d'Anglaterra ens agradaren en gran manera i avui, comparant-ho amb el Sud, senzillament preferim les coses de les terres altes.

En arribar a Londres dedicàrem els primers dies a orientar-nos i a visites generals. De seguida ens donàrem compte de la multitud d'estrangers que per les vies londinenques transitaven. Pertot arreu hom trobava llargs autos plens de turistes americans. Es durant el mes d'agost quan més estrangers acuden a la capital britànica; la xifra però de l'agost d'enguany no ha estat mai superada. L'Exposició de l'Imperi britànic que durant els mesos de primavera i estiu ha estat oberta a Wembley, hi ha portat més de 500,000 forasters. De tots els ports d'Anglaterra aflueix gent a Wembley. Durant les hores de la tarda no es podia materialment caminar per les rutes de l'Exposició i pels interiors dels seus palaus.

La impressió general era grandiosa, el seu aspecte, solemni. És veritable que Wembley era una ciutat de ciment armat, però la gràcia d'alguns dels seus edificis la voldríem veure en les construccions modernes de les nostres ciutats. En la primera i general visita hom es confirmà ja en l'amor que els anglesos tenen a la naturalitat de les coses. Hom s'adona de la magna riquesa i de la immensa extensió del més gran imperi que en el món ha existit i alhora de la seva potència civilitzadora. Les qualitats de fortitud, dignitat i prestigi que comporta la potència civilitzadora dels anglo-saxons han estat simbolitzats en el lleó que Mr. Herrick ha dibuixat per divisa de l'Exposició. Hom notà gairebé pertot arreu la simplicitat en la presentació. La perfecta classificació i l'abundància d'anotacions donaven a aquesta simplificació una gran força educativa. L'Exposició de l'Imperi britànic fou executada per mostrar al món la força i potència angleses i per educar els ciutadans actuals i els de l'esdevenidor. Ha estat una fira i ha estat una escola.

En ella s'han trobat tots els productors de l'Imperi davant per davant. Tots hi eren amb llurs característiques, amb les seves llengües i costums diferents, mútuament respectant-se i amant-se i treballant tots pel progrés de la humanitat i la supremacia de l'Imperi. Els dominis i colònies, pel vot dels respectius governs, han aportat a Wembley els seus productes, construint per compte propi el casal-pavelló. Solament hi mancaven l'Egipte i l'Estat lliure d'Irlanda. En passar per davant de la instal·lació de l'Ulster cadascú dels visitants comentava diferentment l'actitud de la lliure Irlanda. Hi havia a Londres una gran facilitat de comunicacions amb l'Exposició; de tots els punts de la ciutat hi acudien trens subterranis, autos i tramvies. Posat a Wembley trobava facilitats de tota mena: transports interiors, restaurants, llibreries, telèfons, correus i àdhuc, distribuïdes d'ací d'allà, capelles per poder complir els deures religiosos.

Gairebé totes les instal·lacions estaven presentades graciosament captivant l'atenció dels vianants. Les rutes de l'Exposició, els llacs i jardins, els ponts

foren feliçment apadrinats, donant-los nom escaient, pel gran poeta anglès Rudyard Kipling. Tot estava aparellat per instruir la gent que desitjava educar-se. Les colònies, àdhuc les de clima insà, hi eren presentades en forma agradable; tot es feia simpàtic. Hi eren presentades les coses útils i les pintoresques. Mitjançant maquinària autèntica o reduïda era presentada l'explotació dels cultius i de les mines. La vida dels indígenes de les colònies i l'ambient que els envolta hi era present, adés en paisatges pessebrencs, adés en mapes de relleu. Molts pavellons usaven vistes diapositives o el cinema per presentar tota la vida de les colònies. Moltes vegades eren indígenes autèntics els qui mostraven i venien els articles de llurs països. Wembley, durant els mesos que ha estat oberta l'Exposició, ha estat visitat per la majoria dels escolars del Regne Unit. Totes les colònies hi han tramès també un gros contingent de joves estudiants. Donava bo de veure multituds de nois i noies acompanyats pels mestres o per llurs pares. La vida, els costums i els paisatges dels diferents països del món captivaven l'atenció dels joves. Els ulls dels infants brillaven de joia en contemplar els diversos espectacles de la naturalesa. Gosem afirmar que Anglaterra amb motiu de l'Exposició de Wembley podrà reclutar dintre de pocs anys centenars de colonitzadors voluntaris que aniran pel món escampant el nom i la cultura britàniques. La forta atracció que el clima, el cel i els fruits de les terres meridionals exerceixen damunt la gent del Nord troba admirable expansió en les immenses possessions on el cel és sempre blau i la terra sempre ufanosa.

El Regne Unit presentà en diferents Pavellons les arts, l'enginyeria i la indústria. En l'anomenat Pavelló del Govern hom podia admirar belles plasmacions de la vida de l'imperi i estadístiques ben documentades de les produccions agrícola i mineral. En ell radicaven els departaments geogràfic, forestal, naval, de sanitat i de mineria. L'Associació de minaires de carbó hi tenia construïda una mina de tamany natural, el cost de la qual fou de 100,000 lliures esterlines. En la superfície hom podia veure tot el material necessari de neteja i seguretat per al treball subterrani. En una hora podien baixar al fons de la mina mitjançant descensors elèctrics més de dues mil persones. No massa separada s'enlairava una gran torre d'acer d'un pou de petroli amb màquines perforadores capaces d'enfondir 5,000 peus. Tocant la maquinària nova hom podia admirar les primeres eines usades en la construcció del primer pou, l'any 1859 a Pensilvània.

El Palau de la Indústria, que ocupava el segon lloc en capacitat, era dividit en seccions classificant les indústries. Indústries químiques; tèxtils amb refinadíssims treballs; arts decoratives i de construcció esplèndidament presentades; fabricació del paper amb maquinària completa funcionant; productes d'alimentació. Dins aquest Palau estava instal·lada l'Exposició de l'Ulster amb la magnífica indústria del lli de Belfast i el celebrat *whisky* irlandès.

El Palau de l'Enginyeria, el més grandios de Wembley, que tenia 500,000 peus quadrats d'exten-

sió, era també el més interessant. En la secció d'enginyeria general era present la locomotora de Stephenson que havia corregut vuit milles per hora. Li feia costat l'últim model anglès, enorme i polida, i que pot passar de 100 milles per hora. Més de dues centes marques de motors hi eren exposats; des de la senzilla motocicleta fins al complicat avió. La instal·lació de les companyies navileres cridava fortament l'atenció. Els principals ports d'Anglaterra hi eren reproduïts en relleu.

La majoria dels Pavellons de les colònies eren edificats a l'estil del país. El del Canadà era el més grandios i el de millor gust. El seu cost fou d'un milió de lliures esterlines. Els paisatges d'aquest *Dominion* hi eren ben presentats plàsticament. Alguns mostraven els salts enormes d'aigua que produeixen el fluid elèctric per als trens i les ciutats. La mineria hi aportà magnífiques màquines i superbes mostres d'or, argent, aram, níquel i manganès. L'agricultura mostrava els fruits i les riqueses forestals i esplèndids *stocks* de carn i mantega gelades. Era curiós de veure en una cambra frigorífica el Príncep de Gales amb son cavall reproduïts en mantega. Els productes industrials de totes menes i la maquinària hi eren presentats exquisidament. El bon gust dominava pertot arreu.

Seguia en importància el pavelló de la India. L'edifici de caràcter oriental, contenia en mig un gran pati enclaustrat amb un estany i brollador. Tots els estats i províncies de la India hi eren. Allí hom contemplava joïós els fruits d'aquella terra de sol i de llegendes. Tota la vida pintoresca dels indostànics hi era explanada. També hi havien explicacions plàstiques dels treballs que allí realitzen els anglesos per tal d'educar aquell poble; sanejament de terrenys pantanosos, construccions de ports, etc. Els trens indostànics esplèndids i confortables hi eren reproduïts en petit. L'art indostànic lluita les seves riqueses i refinaments; els monuments cabdals hi eren fets en menor escala. Obres delicadíssimes de vori, metall i fustes precioses eren exposades i en

venta. Era en aquest pavelló on hom trobava el major nombre d'indígenes venent objectes o treballant seriosament davant la multitud que embadalida els esguardava.

Austràlia mostrà en un bell edifici totes les seves activitats. Ço que més cridava l'atenció era la riquesa de fruites fresques i en conserva. Per les estadístiques gràfiques hom s'adonava de l'increment que al continent novíssim va prenent el cultiu dels arbres fruiters. Altra volta es veien en aquest pavelló esplèndides instal·lacions frigorífiques de carn destinada a l'exportació. Per tal de garantir el perfecte estat dels productes australians es realitzaven davant del públic totes les operacions de conserva amb maquinària esplèndida. En els jardins que envoltaven el pavelló d'Austràlia es veien les principals espècies vegetals que s'hi cultiven.

La Unió sudafricana tenia un pavelló admirable. Ultra la part històrica dels indígenes i colonitzadors, cridava l'atenció una màquina que funcionava per fer la tria i neteja dels diamants. Hi havia, a més, mostres dels rics carbons del Transval, pells molt ben treballades i tota la fauna sudafricana. El cinema adjunt mostrava als visitants les meravelles del país dels boers.

Terranova mostrà admirablement la seva indústria pescadora. Birmània dins son pavelló xinès mostrà bells treballs de seda i de vori. Totes les possessions de l'Est de l'Àfrica eren agrupades. Nova Zelanda, Xipre, Palestina, Ceilan, Hong-Cong, Malta, Gibraltar, etc., lluien també els seus originals productes en llurs pavellons magnífics.

Per a divertiment de la gent hi havia un grandios Parc — 50 acres — amb totes les atraccions conegudes. Hi havia també construït el *Stadium* que ocupava 10 acres de superfície i capaç per contenir més de 100,000 espectadors. S'hi han celebrat grans partits, i s'hi han representat diversos fets anecdòtics de la vida pròspera de l'Imperi.

J. PI-FONTANA

Una troballa

Un senador francès que es diu Delpech, quan està desvagat, que es veu que és molt sovint, es dona amb gran entusiasme als estudis històrics.

Suara acaba de publicar una història popular de les Religions. Segons l'editor, el senyor Delpech és molt tolerant, però, naturalment, en parlar de la Religió catòlica, perd la serenitat i ensenya l'orella.

No cal sinó llegir la dedicatòria per agafar l'obra i llençar-la al foc.

Aquesta diu així: "A les masses populars, als membres de la primera ensenyança laica, als grups de Joventuts laïques, a les lògies maçòniques, a les seccions de la Lliga dels Drets de l'Home. De tots aquests reclamem el concurs per a la difusió d'aquesta obra d'emancipació intel·lectual".

Amb nosaltres, com es veu, no s'hi compta, però volem comentar un paràgraf d'aquesta obra magna que ens ha de portar l'emancipació intel·lectual. Però

s'ho mereix la franquesa en palesar la seva aversió contra el catolicisme.

Heus aquí el paràgraf més graciós de l'obra: "L'Església romana s'ha associat a totes les tiranies polítiques, a totes les empreses d'aventurers de les quals havia de treure la seva part de beneficis... Des del dia que pogué exercir lliurement el seu poder i esgrimir a son albir l'espasa de Jesús i de Constantí, l'Església aixafà el poble sota el pes d'una autoritat ferotge i estúpida".

Què els ha semblat aquest paràgraf? Després de vint segles de cristianisme, encara no sabíem que Jesús portava espasa!

Oh! els sectaris francesos! Quines grans llumeneres!

Aquest senador tan famós l'haurien de retratar i posar-lo al costat del retrat d'aquell pintor que va pintar un emperador romà amb rellotge de polsera i amb ulleres de cel·loide.

L'Obra del Sant Evangeli i la seva difusió

És obra de Déu l'escampament de la bona llavor. I no sabem d'una llavor més essencialment bona i més determinadament fructífera de si mateixa, que la llavor de la divina paraula, majorment quan aquesta és prodigada al poble en la llengua que li és natural com a forma particular i apropiada de la seva comprensió viva i activa.

Jesús no clogué la virtut de sos oracles al patuès de la Galilea que volgué associar al seu mestratge. El Verb de Déu, de llavors ençà, ha tronat i tronarà tant com món serà món amb el renou de totes les llengües vives i vivificades pel foc de l'Esperit Sant en la Sacra Pentacosta. Per això és grat a Déu assegurar la lliçó del seu Verb inefable en la llengua natural de tants pobles com poblen la terra redimida. Recordem allò tan august del Bisbe Torras: "La Paraula substancial de Déu no és com la paraula humana: té una sublim subtilitat, i per això és entesa en tots els homes; no té exclusivismes, s'entén per tota la criatura racional, illumina totes les intel·ligències i toca tots els cors, perquè Déu parla amb gran intimitat, i a cadascú parla segons la manera com ell és. Tenint un sentit (que és el que interpreta la Santa Mare Església), posseeix tal amplitud, que és la mar de les criatures racionals, dins de la qual, com en la mar, hi viu tot un món. A cada poble Déu li parla la seva llengua, a cada home li parla l'idioma de la seva ànima; cada cosa, diu Sant Pau, té la seva llengua, i Déu, per son Verb etern, les parla totes i a cadascú li enraona amb la que li és més pròpia".

Per això és que, una volta assegurat el veritable sentit de l'Evangeli per la interpretació infal·lible de la Santa Mare Església, és obra de Déu (vull dir que li és obra especialíssimament accepta), l'escampar el text sagrat fidelment traduït a la llengua natural de cada poble.

Per això fer, el benemèrit *Foment de Pietat Catalana* ha realitzat a la nostra terra el prodigi d'una edició popular del Sagrat Llibre, fent-ne una tirada de molts milers d'exemplars que es venen al preu migrat d'una pesseta cada un a l'objecte de facilitar la màxima difusió d'aquest llibre entre tots els elements populars.

No és pas fer cap revelació ni dir cap cosa que no estigui en la consciència de tots, l'afirmar que el desconeixement de la paraula de Déu és una malaltia molt universal, a més de vergonyosa per la nostra condició de creients. En els pobles nostrats la ciència pietosa dels cristians en sa major part queda reduïda a saber algunes pràctiques de religió (les tradicionals), i no gaire gran cosa més. Aquella coneixença íntima del Verb de Déu que tenen àdhuc els fills de les apagades sectes dels països del Nord, no la tenen ni els nostres pagesos, ni els nostres menestrals, generalment. La gent del nostre poble viu la saturació de l'esperit religiós cristià perquè l'ànima del poble és íntegrament cristiana, però les generacions presents, (i parlem precisament pels qui són lletrats), no saben la raó il·lustrada de la fe que practiquen, sinó pel ministeri guiador del sacerdot que comanda la vida espiritual del poble. La nostra gent té una fe inexplorada força, força; i el poble

no dialoga amb Déu amb la veu pròpia, sinó amb la paraula participada de les fórmules concretes d'oració o de pregària que ha estatut la sagrada litúrgia en concepte d'auxiliars o de facilitats per a la traducció externa i immediata d'aquella oració viva, cordial i roent que cada redimit ha de portar a flor de llavi, nascuda del llevat del cor...

Es aquesta una actitud passiva que no s'adiu poc ni molt amb ço de sinèrgic que rau en la pròpia substància espiritual de la fe i en les manifestacions externes que aquesta ha de tenir.

Per a obviar aquest defecte, l'obra del *Foment* és un remei extraordinari que ens cal agrair a la Providència de Déu en els temps que correm.

Això de portar fins a la mà de tothom el llibre necessari és una acció que inclús arriba a ultrapassar el valor moral de l'almoina. Rumiem-ho bé.

El Sant Evangeli és aquella plenitud de significació cristiana, és la insinuació cabal de l'única ciència necessària en la vida i és la llesca de pa que es fa imprescindible, dia per dia, per a l'aliment de la humanitat entera.

Convé portar-lo arreu, que no l'escriviren únicament els Evangelistes per a meditació i lectura de capellans i religiosos, sinó per testament universal del Crist a les seves ànimes redimides. L'han de posseir els homes i les dones, els nois i les noies: l'ha de tenir tothom. Com? De quina manera fer-ho? Jo crec que aquesta difusió l'hauria de realitzar d'una manera ordenada i sistemàtica la Parròquia. Perquè, com molt bé s'ha dit, és que hi ha una organització moral de més efectiva acció sobre les ànimes que la Parròquia? No és ella la qui ens manté units amb el Bisbe i per ell al suprem Jerarca de l'Església? A la Parròquia toca, doncs, realitzar dintre els possibles, aquesta acció de difusió.

Faig cor a aquesta idea perquè m'hi urgeix l'amor a Déu i l'amor a les ànimes.

El Senyor digué que ni una engruna de pa donada pel seu amor deixaria sense paga. Quina paga més complida no li caldrà esperar a aquell o aquells qui prodiguin tot un pa (de la farina de Déu que lleva una eternitat) a les ànimes?

MN. LLUÍS G. PLA

Els homes de bona criança no s'insulten els uns als altres; fins creient-se ofesos guarden la forma social corresponent, i cerquen la satisfacció que creuen menester per medis racionals, i no bescantant-se amb paraules brutes i repugnants. Si alguna vegada un home de bona criança, perdent el domini de si mateix, s'esvalota i parla paraules de mala significació, brutes i grolleres, diem que aquell home no es respecta a si mateix.

DR. TORRAS I BAGES

L'amor a la terra i al treball

Un pobre noi ha estat suara condemnat a cadena perpètua. Els diaris gairebé no han parlat d'aquest fet. Nosaltres, quan el vàrem veure detingut, amb el rostre macilent i amb el cos cobert de parracs, sentirem per aquell pobre desgraciat una commiseració molt fonda. En els seus ulls vàrem llegir la tragèdia punyent de la seva vida.

Aquest jove vivia a l'estranger i era fill d'un poble rural. Heus aquí la dèria de molts joves: abandonar el poble nadiu per anar a conquerir el món. La vida plàcida del poble, les cases del qual són arrezerades a l'església, que té un petit cloquer, on hi van a fer niu els ocells del cel, els aclapara. El seu esperit romàntic els fa veure llusors darrera les muntanyes i la fantasia els porta terres enllà on hi ha grans ciutats que ofereixen plaers insospitats als homes. I un dia abandonen el poble i es troben de sobte absorbits per les grans ciutats.

Creien conquerir el món i ningú no s'adona d'ells. La desillusió plega les ales de la fantasia, i esdevenen violents, car no hi ha res que exacerbi més les passions que no poder assolir allò que creïem a l'abast de la nostra mà.

Molts d'ells no poden incorporar-se a la vida del treball; i com que d'una manera o altra s'ha de pastar el nostre pa de cada dia, quan la feblesa no els deixa seguir el camí dreturer, segueixen camins tortuosos. El que costa és donar el primer pas; quan aquest s'ha donat, un hom arriba a fer les coses més inversemblants i atrevides.

Si aquest pobre jove, que passarà la resta de la seva vida dins d'una presó llòbrega i tenebrosa, hagués romàs fidel a la tradició de la llar, hauria conegut els mals companys que l'han corromput? Segurament que no.

On trobareu la pau i la placidesa del vostre poble? Es que no us diuen res les muntanyes coronades de llum, i els camps que verdegien sota el cel blau i les fonts que ploren i canten dins del silenci de les valls? No us plau la soledat? Però no sabeu que un hom es troba molt més sol en mig de les multituds tèrboles i adalerades? No sabeu agrair el favor que us ha fet Déu, fent-vos obrir els ulls lluny dels perills de les grans ciutats.

Si Déu us ha donat tantes meravelles, què més voleu? Podeu comparar la pau que plana damunt la vostra llar, amb el traït de les barriades sòrdides de les grans urbs, on viuen les famílies obres sense conèixer els avenços de la higiene?

Vosaltres beveu la vida a petits glops i us adoneu de les hores que passen. A la ciutat tot és febre i nerviosisme. De vegades en les grans urbs, cerqueu un lloc de repòs i no el trobeu. Desitjariau amagar-vos sota un arbre i aïllar els ulls per a veure dintre vostre allò que no trobeu en el món exterior.

Amistat i amor són dues paraules buides. Els homes lluiten i esgrimeixen contra els seus germans les armes de combat, com si fossin enemics irreconciliables. La vanitat i l'orgull entenebreixen els ulls dels homes. Si parlem amb el cor a la

mà us diuen despectivament que sou un ingenu i es riuen de vosaltres.

A les ciutats sovint veiem com cauen els homes a l'abisme de la concupiscència, i no obstant restem impassibles.

Volem que siguin castigats els que actuen al marge de la llei, però fem molt poca cosa per aconseguir que els homes segueixin el camí dreturer. Hauríem de pensar més amb el treball, que amb la beneficència i la caritat. El favor més gran que podem fer a un home indigent és donar-li facilitats perquè pugui amb el seu propi esforç satisfer les necessitats de la vida.

Viure més content un home que amb el treball pot pastar el pa als seus fills i a la seva dona, que no pas aquell que allarga la mà demanant una caritat.

La caritat hauria d'ésser exclusivament per als malalts i els esguerrats. A un home apte per al treball, no li hem de fer caritat, sinó donar-li mitjans perquè es pugui pastar el pa amb les seves pròpies mans. Es d'aquesta manera que estimarà la vida.

De vegades els pobres són figures decoratives, que colloquem a la façana del palau de la vanitat. Ens plau que tusti la nostra porta, un pobre brut i esparracat, i ens demani amb veu tremolosa una gràcia de caritat.

No cregueu, però, que estaria solucionat el problema social incorporant a tots els homes a la vida del treball. No he cregut mai, com la gent grollera i materialista, que les idees estan en relació amb la qualitat i bonesa de l'alimentació. No és amb pa que hem de cristianitzar el poble, sinó amb la paraula de Déu.

Els diners inclinen, certament, al conservadorisme; però un home pot tenir en l'ordre social idees conservadores i ésser un brètol. És que creieu que els nous rics són moralment millor que quan vivien en la indigència? No sabeu que generalment els vicis augmenten progressivament amb la riquesa? Unicament els homes espiritualment forts són els que es mantenen purs davant la llusor del vedell d'or.

El que aconseguiríem donant treball a aquells que no en tenen, és evitar que hi hagi homes que avorreixin la vida. Un home que no estima és capaç de cometre qualsevol felonía. Un home que té pa i una llar embellida per la gràcia i l'alegria dels fills, abans de fer una cosa s'hi pensa. Heus aquí, doncs, el que havem de fer: esbrossar el camí del treball a tots els homes. Que tothom visqui content i estimi la vida.

Que els rics es recordin, en seure a l'entorn de la taula ben parada, que hi ha homes que no poden menjar i que la fam exacerba les passions i agullona l'odi.

Certament que el pa l'hem d'obtenir amb el nostre esforç, i que no havem d'esperar que es posi espontàniament arran dels nostres llavis; però no podem negar a ningú els mitjans d'obtenir-ne.

Els homes han vingut a la vida, no per morir-se de fam, sinó per a pastar el pa amb la suor del seu front.

J. CIVERA I SORMANI

Els avenços del catolicisme

I

Estats Units

Hi ha gent que creu que en les nacions on no és oficial la Religió catòlica, el catolicisme no té cap influència en la societat.

Estenen la mirada arreu de la terra i diuen: "Els catòlics constitueixen una petita minoria". Això no és veritat. A Amèrica, malgrat la indiferència religiosa de molts governants, ha aconseguit el catolicisme anar a la capdavantera de les altres religions.

Formen els catòlics nuclis tan importants i tan compactes, que avui no existeix cap govern que combati sistemàticament el catolicisme.

Als Estats Units, malgrat la creença equivocada de molta gent, els catòlics alcen ben alta la seva bandera, en mig de les multituds.

Durant les lluites religioses que trasbalsaven els pobles d'Europa, els missioners espanyols i francesos es varen establir en aquelles terres. Els missioners no perden el temps. Mentre els pobles del vell continent discutien i s'odiaven, ells plantaven la Creu en aquells pobles que havien de posar-se més tard a la capdavantera del progrés i de la civilització.

També es varen establir les sectes protestants, especialment els puritans, els luterans i els presbiterians.

Les sectes s'anaven estenent, i a mitjans del segle XIX, fou necessària la convivència i el respecte mutu, car d'altra manera uns i altres no podien viure.

L'Església catòlica va fer un gran avenç. Els catòlics iniciaren una campanya contra l'esclavitud, amb la qual obtingueren molts adeptes entre el poble.

Veient la preponderància del catolicisme, totes les sectes que es combatien per defensar principis doctrinals oposats, es varen unir per combatre els catòlics. L'odi contra la veritat fou l'aglutinant que els va unir en la tasca negativa de combatre l'Església depositària de les veritats eternes.

Devers l'any 1870 hi hagué una resurrecció de l'esperit general cristià, i el catolicisme obrí les ales i es va estendre per totes les terres del Nord d'Amèrica.

El catolicisme ha seguit avençant a través del temps. Com que als Estats Units hi ha llibertat d'ensenyança, oh poble admirable!, i els catedràtics no estan equiparats als funcionaris, sinó que gaudeixen d'una gran llibertat, els catòlics han pogut educar cristianament els infants. L'Estat no monopolitza l'ensenyança. Les escoles que fan un bé en l'ordre cultural, són subvencionades i protegides, malgrat s'hi ensenyin doctrines contràries a les que defensen els homes que tenen la responsabilitat del poder.

França persegueix les ordres religioses, perquè sap que en un règim de llibertat el catolicisme tornaria altra vegada a predominar.

Els catòlics dels Estats Units excel·leixen en l'ensenyament primari i superior i en la beneficència. Ningú no té establiments benèfics tan florids com els catòlics.

Per tal que els nostres llegidors es convencin de la importància que té el catolicisme en aquelles terres, donarem algunes dades que demostraran palesament les nostres afirmacions.

L'Església catòlica té als Estats Units, entre esglésies, capelles i centres missioners, *disset mil* edificis.

Sosté *quinze Universitats* amb més de *vint mil* alumnes. Existeixen *cent tretze* Seminaris per a Congregacions religioses, amb 4.531 estudiants; 51 Seminaris amb 6.667 aspirants al sacerdoci; 115 col·legis amb *quinze mil* alumnes; 309 noviciats amb 10.544 joves; 1.552 escoles superiors, amb *cent trenta mil* deixebles; 5.690 escoles elementals parroquials amb *un milió set cents mil* infants.

Existeixen també més de 32 mil escoles particulars catòliques i més de 60 mil asilats en asils catòlics.

Aquestes dades són de l'any 1922.

Els catòlics posseeixen un sens nombre d'associacions catòliques. Una de les més notables és la d'artistes de teatres, que es proposen moralitzar l'art escènic. Passen ja de tres cents els teatres que han aconseguit fundar, on es representen obres morals.

Els fidels ajuden generosament les obres catòliques i responen sempre a les crides dels Prelats. L'any 1922 es varen recollir entre els catòlics 75 milions de dòlars. Que prenguin nota d'aquesta generositat els nostres catòlics.

Certament que hi ha entre nosaltres persones generoses, però dissortadament són molts els que podrien ajudar materialment les obres catòliques, i prefereixen esmerçar els diners en altres coses. Els catòlics dels Estats Units compten únicament amb les seves pròpies forces, i, no obstant, poden donar impuls a les obres que sostenen. Aquí, per obtenir diners, es necessita acudir al reclam. Espontàniament, pocs són els que saben ésser generosos.

Als Estats Units existeix una organització poderosíssima coneguda amb el nom de Cavallers de Colom (The Knight of Columbus), la més important del món. Aquesta associació fou fundada l'any 1882 pel pare McGivney. Començaren d'actuar onze membres, i actualment compta amb més de *vuit cents mil* associats. Està estesa per totes les terres del Nord.

Ha lluitat amb èxit contra el socialisme materialista i contra el sindicalisme revolucionari. Sosté institucions importantíssimes de cultura i subvenciona la Universitat Catòlica de Washington. Quan la guerra europea va recaptar 40 milions de dòlars.

Ja veieu, doncs, si el catolicisme té o no importància als Estats Units.

Actualment els catòlics inscrits passen de *vint milions*.

I encara trobarem gent *avençada*, que únicament coneix els fets que passen sota la seva teulada, que afirmaran que únicament hi ha catòlics a Espanya.

Pobres orbs! El catolicisme, malgrat els sàpiga greu, és una força indestructible.

J. C.

Els Estudiants Catòlics preparen el seu programa

La I Assemblea Federal

Ja coneixen els lectors de CATALUNYA SOCIAL, per la premsa, car tots els diaris han publicat la convocatòria per la Junta de la Federació Catalana d'Estudiants Catòlics, la finalitat de l'Assemblea, que tindrà lloc a Barcelona.

Aprofitarem la proximitat d'aquesta important assemblea, per a donar-ne una idea general.

Preparació

El primer acte consistirà en un recés espiritual destinat principalment als organitzadors i directors de la Federació. Aquest dia servirà per a obtenir el descans del cos, i a l'ensem per a donar a l'ànima aquella serenitat i aquell optimisme fermaça de l'èxit que sols es pot assolir acomodant tots els actes a la moral i al dogma catòlics, és a dir, fent-los tots confessionals.

Els temes

L'Assemblea recull ço que hi ha de més actualitat dintre l'actuació professional dels estudiants. Temes de conjunt i bàsics com el primer i l'últim: "Què ha d'ésser una Associació o una Federació d'Estudiants" i "Esperit i Organització de les Associacions d'E. C. del Batxillerat". Temes d'organització general de l'ensenyament, ço que s'ha vingut anomenant Reforma de l'Ensenyament, per exemple els temes II i IV, que tracten de l'Ensenyament Tècnic, de tanta actualitat, i de l'Autonomia Universitària i la Universitat de Barcelona, respectivament. Temes com el III i el VI, que han de donar ben profitoses orientacions, car tracten de la "Influència i necessitat dels Estudis Clàssics" el III, i "Utilitat dels estudis superiors per a la dona i carreres més pròpies per a ella" el VI. Tema per fi d'eminent actuació Universitària i programa d'un ressorgiment de l'esperit cooperatiu entre catedràtics i alumnes i per tant l'ajuda més eficient de l'alma mater universitària: "Drets i Deures dels Estudiants a la Universitat".

Els Ponents

Tots estudiants. No faran, és ben segur, ponències perfectes, però hem de dir que imperfectes i tot demostraran que treballen per l'enlairament de la cultura, potser més que altres persones que amb mitjans, obligació i capacitats superiors no ho fan...

Ponències de col·laboració

Se n'admeten de qualsevulla persona o entitat si com a tals són qualificades pel Comitè Organitzador. D'aquesta manera, els catedràtics, professors, altres associacions d'estudiants, tota persona, pot exposar el seu

criteri i evitar conclusions que podrien ésser equivocades i per tant perjudicials.

L'Assemblea serà Universitària

Una comissió de la Federació ha visitat el Rector de la Universitat per a sol·licitar una aula on celebrar les sessions ordinàries i el Paranimf per a la sessió de clausura.

Orientació Professional Escolar

Els temps moderns necessiten la màxima acomodació dels estudis a les aptituds. Per aconseguir-la cal divulgar les diverses carreres a l'ensem que els procediments que faciliten conèixer les seves aptituds, procediments encara d'un rendiment petit, però que aviat es perfeccionaran indubtablement. El doctor Trias donarà a conèixer ço que s'entén per orientació professional i els senyors Alòs i Montoliu donaran interessants conferències.

L'"Acció Popular" ajuda

Les conferències intitolades d'orientació professional escolar seran donades en l'esplèndid saló d'actes de l'"Acció Popular".

No hi mancarà humorisme

Sabem que s'estan ultimant els programes del Concurs i de l'Exposició de "Caricatura, Fotografia i Humorisme" sobre l'Assemblea, els seus actes i les seves situacions humorístiques. El concurs quedarà finit quinze dies després de clausurada l'Assemblea i donarà lloc a l'Exposició en els locals de l'Acció Popular, on està instal·lada la Federació d'E. C.

Germanor estudiantil

Totes les associacions, agrupacions i entitats d'Estudiants del districte universitari de Barcelona han estat invitades especialment als actes de l'Assemblea.

Tarragona i Girona

Els estudiants d'aquestes capitals estan treballant coratjosament per l'Assemblea i no faltarà una ben lluada representació d'estudiants de Batxillerat, de Comerç i de Normals de les esmentades ciutats. Amb motiu de l'Assemblea quedaran ja constituïdes a Tarragona i Girona associacions d'E. C. com a conseqüència de freqüents viatges d'elements propagandistes de la Federació.

Adhesions

Prometen ésser de molta qualitat i en molt gran nombre. No n'hi mancaran d'altres associacions d'estudiants; se n'esperen àdhuc de Portugal, de França, Itàlia, etc.; de gran nombre de catedràtics, intellectuals, gent d'acció social, institucions, i no cal dir, dels senyors Bisbes, que tantes esperances tenen posades en l'obra dels Estudiants Catòlics.

Valencians a l'Assemblea

De València vindran estudiants que assistiran a l'assemblea. Un grup d'ells està preparant una ponència de col·laboració sobre el tema IV. Serà també hoste de la nostra ciutat el Vice-President de la Confederació d'Es-

tudiants Catòlics d'Espanya, el valencià senyor Joan Bosch, que fa actualment de President durant l'estada a Itàlia de l'efectiu.

Ço que serà l'Assemblea

Hem parlat amb els elements organitzadors i ens han dit que esperen que obtindrà un gros èxit. L'aconseguirà un programa d'actuació professional no sols en la Universitat, sinó en els Instituts i Escoles de Comerç i Normals i altres centres d'ensenyament. Programa que, inspirat en la moral catòlica, en l'ideal de ressorgiment de la ciència en son més ample sentit, i en una noble i emuladora llibertat que volen per a ells i que per tant concedeixen als altres, donarà una orientació a la Federació i serà l'inici de la seva consideració.

Els llibres que llegeix el poble

Cada vegada que ens havem aturat davant de les parades de llibres vells (la majoria són nous), de la Rambla de Santa Mònica, ens hem fet aquesta reflexió: Què té d'estrany que hi hagi tanta gent desequilibrada i immoral, si amb pocs diners es poden adquirir llibres embrutidors?

Aquelles parades, aparentment inofensives, no són altra cosa que un focus d'anarquia i d'immoralitat. Allí trobareu tota la literatura àcrata i els llibres pornogràfics més desvergonyits. En aquelles parades infectes es venen també totes les obres filosòfiques que amb més odi i sectarisme combaten la Religió Catòlica.

Si aquells llibreters venguessin obres en les quals es combatessin durament coses purament humanes i opinables i persones al capdavant de carn i ossos com nosaltres, es deixarien vendre? Segurament que no. És que no és un perill per a la societat que es deixin, per exemple, vendre impunement les publicacions de l'Escola Moderna, en les quals es diu que el cristianisme és una falla, que l'amor a la pàtria és un fanatisme i que les banderes no són altra cosa que un tros de drap al cim d'un pal? No és funestíssim per al poble afirmar que Déu mai no ha existit, i combatre amb sofismes subtils l'autoritat, la família i el matrimoni?

Per tal que es vegi si tenim o no raó en fer aquestes afirmacions, esmentarem algunes de les obres que es venen en aquelles parades. Heus aquí les més infectes:

Los misterios de la Inquisición, Los grandes delincuentes, Los hijos del Amor, novela de quereres furtivos y de ideas modernas, El amor libre i Antes del momento, dels anarquistes Albert i Malato; *Lo que todos debieran saber, iniciación sexual, Campos, fábricas y talleres*, de Kropotkine; *El matrimonio y el adulterio, El origen del hombre*, de Darwin; *La emancipación de la mujer, Amor y libertad, La conquista del pan, Cristianismo y espiritismo, El hombre ante la ciencia, El amo*, de Gorki; *Los nuevos métodos de lucha, huelga general, sabotaje, enseñanza racionalista, Jesucristo nunca ha existido, La Religión espiritista*.

Ens sembla que n'hi ha prou amb el títol d'aquestes obres per a convèncer-se del mal immens que fan al poble aquelles parades de llibres. Allí es venen totes les obres editades per la casa Maucci, un dels editors d'Espanya que més mal han fet al poble.

Quin bé fan a la humanitat aquesta mena d'obres?

I que no se'ns digui ara que som intolerants perquè denunciem aquest florilegi d'obres infectes. Si algú s'atreveix a defensar-les pitjor per ell.

Es poden vendre impunement aquestes obres que embruteixen el poble? No es fan tancar els establiments on es venen articles que contenen substàncies tòxiques? Per què no s'han de fer tancar també els establiments on es venen llibres que maten l'espiritualitat del poble?

Almenys si no es volen fer tancar aquelles parades on es venen les obres àcrates i pornogràfiques que no volen vendre les llibreries solvents, que es privi la venda de les obres brutes i llores que emmetzinen el cor de l'home.

Si castiguem, com tots els pobles civilitzats, els que delinqueixen, apartem de les mans del poble els llibres que el porten fatalment cap a la delinqüència.

La Paraula Cristiana

S'ha publicat el primer número d'aquesta important revista, la publicació de la qual era esperada amb molt d'interès.

El sumari és molt interessant. Creiem que aquesta revista pot fer un gran bé entre els elements intellectuals, alguns dels quals, baldament no figurin afiliats als partits d'esquerra, s'havien extraviat pels camins obscurs de la filosofia racionalista. Amb una gran inconsciència s'han traduït llibres que contenen afirmacions herètiques i errors teològics i s'ha fet l'apologia de doctrines sospitoses.

Ens plau, doncs, que es publiqui una revista que afressi als intellectuals i al poble el veritable camí.

No cal dir que agraïm la salutació que ens adreça i que li desitgem molts anys de vida.

D'ací i d'allà

En la ressenya del banquet de germanor que férem en el número darrer hi apareixen alguns blancs.

Ningú, però, no sospitarà que una personalitat tan il·lustre i de tant seny com el senyor Albó, hagués dit coses que no es poden dir.

Com que és de suposar que el senyor censor no tenia cap interès a mutilar les seves paraules, i per altra banda creiem que foren mal interpretades, ens permetem reproduir-les.

On hi ha els punts suspensius havia de llegir-se: "El senyor Albó encoratjà els redactors de CATALUNYA SOCIAL, perquè segueixin divulgant les úniques doctrines que poden salvar el poble". La nostra doctrina és catòlica, apostòlica i romana; i com que la Religió oficial és la catòlica, no creiem que sigui delictiu fer aquesta afirmació.

Més avall dèiem: "Ara la nostra bandera és molt més alta". La bandera d'una publicació catòlica és la del catolicisme, i, per tant, creiem que també és lícita aquesta afirmació.

Esperem que se'ns permetrà fer aquesta aclaració, perquè ningú no pugui suposar que en l'esmentat banquet van dir-se coses que no poden reproduir-se.

* * *

En les comarques de Rússia, on hi han hagut males collites, els infants es moren de fam.

En canvi, els representants dels soviets que s'han escampat per Europa, viuen principescament.

El Sant Pare segueix auxiliant els pobres famolencs.

Si no fos l'esforç dels catòlics, quants infants haurien mort?

Els comunistes en comptes d'agrair el gest del Papa, segueixen perseguint els sacerdots catòlics. No ens estranya aquesta actitud. Per estimar cal tenir cor, i els comunistes han demostrat mantes vegades que no saben on el tenen.

* * *

A Itàlia es suspenen periòdics i la policia registra les redaccions dels diaris d'oposició.

El feixisme trontolla.

La violència és l'arma dels impotents.

La serenitat únicament plana damunt els esperits forts.

* * *

Alguns diaris de Madrid publiquen llargs articles fent conjectures sobre els homes civils que hauran de substituir el Directori.

Diuen que cal cercar homes ben preparats que no portin al damunt les tares dels polítics. Molt bé, però amb això no n'hi ha prou.

Per a governar bé cal portar a dintre la flama d'un ideal, i s'han de representar grans sectors d'opinió.

Un home que no representa res, no pot fer grans coses, perquè no existeix cap vincle entre ell i el poble.

El mal d'Espanya és que no hi ha un ideal col·lectiu... ..

* * *

Els diaris ens diuen contínuament en les planes dedicades a la propagació de l'art mut, com viuen els artistes de cinema.

A nosaltres ens plauria saber com vivien abans de fer-se populars.

Ens sembla que alguns d'ells, malgrat llur popularitat i el nombre considerable d'admiradors que han aconseguit, havien passat més d'una vegada pels carrers de Nova York, en mig de la indiferència dels vianants, fent córrer lleugerament un carretó.

Hi ha un artista molt cèlebre que diuen que no té costum de contestar les cartes.

Ens jugariem un peix que no sap escriure.

* * *

En una ciutat del nord d'Espanya es va projectar una pel·lícula original del Carretero Audaz, i el públic va xiular fins que el retrat de l'autor va desaparèixer de la pantalla.

Si aquest desgraciat autor segueix produint obres brutes, almenys que el públic sàpiga protestar-ne amb dignitat.

Així com els leprosos són separats de la societat per a evitar la propagació de la terrible malaltia, els autors pornogràfics haurien també de viure lluny de la comunitat dels homes.

El *Caballero Audaz*, i els que són bruts com ell, els fariem viure en mig del mar, i posariem reixes a l'entorn de la illa perquè no s'escapessin.

I que no se'ns digui que combatem les idees. Però és que el Carretero Audaz ha tingut mai una idea?

* * *

Ens deia un amic que acaba de fer un viatge per Europa: "Els catòlics estrangers són molt generosos. Cal únicament fer una indicació perquè es recullin els diners necessaris per al sosteniment de les obres culturals i de caràcter social".

Nosaltres, desgraciadament, no som així. Encara no ens hem fet càrrec que sense disposar de grans capitals no farem grans coses.

—Oh!— diu la nostra gent—. És que hem de tenir un reconet. Sempre és bo tenir una poma per la set.

Però és que hi ha gent molt rica que vol una poma per la set i una pera per les vuit.

Ja sou subscriptors de CATALUNYA SOCIAL?

El que passa

ESPANYA ENDINS

El Govern s'ha registrat com un èxit la renovació total dels Bons del Tresor per 1.255 milions de pessetes. Verament ha estat una mostra de fortitud financiera i de confiança amb l'estabilitat de l'ordre, per part de les classes adinerades. Fa anys que aquestes classes s'han posat a l'espatlla, per dir-ho així, totes les temences i les preocupacions d'ordre polític i econòmic que abans feien estremir tot sovint el cos social i produir sotracs ruïnosa i esfereïdors a les Borses i als Canvis. Ens atrevim a dir que el diner s'ha tornat valent.

La necessitat de viure en el seu propi terreny i a compàs dels temps ha superat la por tradicional, característica, de la gent de cabals i de negocis d'especulació.

El Govern, després d'aquesta última consolidació temporal del deute flotant del Tresor, respira. Els quatre mil i tants milions que suma aquest deute pesen fortament sobre l'economia del país, però no sobre les espatlles del Govern, que pot mirar l'esdevenidor, per aquest cantó, tranquil·lament, per ara.

Demés, la recaptació de les rendes públiques augmenta contínuament, i les despeses del Marroc minven, encara que la traïdoria típica d'aquesta guerra allunya, quan es creu més propera, la seva fi. El

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ESPANYA ENFORA

La política de la por, que impera a França, torna a pertorbar les relacions ara relativament tranquil·les de la diplomàcia europea. França ha imposat el seu poruc criteri als seus aliats. Colònia, la gran ciutat del Rhin, que havia de quedar lliure el dia 10 del corrent mes, segueix ocupada per les tropes angleses.

Encara que la Gran Bretanya ha daurat la píl·lora, el govern del Reich ha sofert un trasbals moral de consideració. El poble alemany està altra volta decepcionat, amargat. El camí del seu calvari no s'acaba mai. Lloyd George ha dit recentment que la política de Poincaré hauria provocat una nova gran guerra. Si Herriot segueix els seus viarany... Una Alemanya desamparada pot arborar el món amb tota mena d'incendis. Com si no n'hi haguessin prou d'incendis per arborar-se! França té por. França no vol desamparar els caps de pont del Rhin. Els exèrcits francesos estan en peu de guerra com sis anys enrera. La Societat de les Nacions... *tamquam si non esset*.

Aquest malestar de l'Europa central ve agreujat per la campanya antifeixista de la maçoneria i de totes les esquerres mundials, però Mussolini ha tingut el braó de reaccionar ardidament contra maçons i comunistes aliats amb tots els vells partits italians per a derrocar-lo i, al mateix temps, fer fracassar

la celebració de l'Any Sant. Itàlia i França són ara els camps de combat d'aquesta nova ofensiva dels elements anticatòlics nacionals i internacionals d'ambdues nacions.

A França porten la partida mig guanyada, però a Itàlia, Mussolini no solament els planta cara, sinó que els ha arrabassat les iniciatives i els ataca a fons decididament. El seu discurs del dilluns és un repetit que de tan brau fa pell de gallina. Imposa i admira a l'ensem. Pocs homes d'Estat s'han trobat amb circumstàncies tan crítiques i solemnes. Si triomfen els enemics d'En Mussolini hauran triomfat no solament els homes del liberalisme i del socialisme italià, sinó també els comunistes i bolxevistes que propugnen la revolució comunista a Itàlia i a tot arreu.

Part de la premsa anglesa preveu aquesta contingència i s'esgarrija de pensar-hi.

No és Mussolini sant de la nostra devoció, però qui podrà negar-li el fet d'haver salvat Itàlia de l'anarquia que l'estava devorant, i la glòria d'haver restablert les forces morals de la nació, imposant la disciplina social, salvant la hisenda, enlairant el prestigi de la seva diplomàcia, eixamplant les fronteres, emplenant d'atencions l'Església, protegint la religió i facilitant, com si es tractés d'un Govern catòlic, la celebració de l'Any Sant?

Però no són solament aquests els motius d'alarma i malestar que van sorgint ràpidament de totes bandes, principalment d'Europa. Aquests dies hem sabut que Anglaterra multiplica les seves esquadres aèries, que els Estats Units renoven la seva marina de guerra, que França refà la seva, que el Japó censura la construcció de l'estació naval de Singapoore, que a Iankilàndia, ja es parla d'una aliança amb el Canadà i Austràlia contra el Japó, que per contraprop al país del Sol Ixent es dibuixen les primeres ratlles d'una aliança japonesa-xina-russa que faria trontollar el món...

Veritat és que l'home s'acostuma a viure al peu mateix dels volcans, però cal viure previngut...

J.

CALENDARI

de l'Obra del Bon Mot

a dues tintes, amb magnífiques caricatures d'En Cornet i En Mallol per a cada mes.

Conté màximes i sentències populars escollides.

Al vici de renegar, que taca mils llavis, milers de Calendaris que serveixin de remei, durant un any.

Es ven al preu de 0'60 ptes. l'exemplar. Tot excés de deu exemplars, a 0'50 ptes. cada un.

Pot demanar-se a l'Obra del Bon Mot. Carrer Cameros, 3, principal, segona

Noticiari

ESPANYA

—En fer la ressenya del banquet de germanor, vàrem cometre un oblit, deixant d'esmentar el nom del nostre estimat amic Amadeu Riesco, que va pendre una part molt activa en l'organització del banquet.

Ho fem constar amb molt de gust.

—Ha passat a millor vida el P. Gracià Martínez, frare agustí, famós per la seva cultura enciclopèdica, per les seves virtuts sacerdotals, per les seves publicacions de tota mena, sempre notables, i algunes de cabdal importància, per les seves campanyes sociològiques i la seva empena missional. Fa pocs dies que donà aquí, a Barcelona, unes conferències sobre feminisme veritablement interessants. Déu el tingui en la seva santa glòria!

—A Baracaldo s'ha fet el sorteig de vuitanta dues cases construïdes per la Cooperativa de construcció d'habitacions obreres "La Familiar". D'això se'n diu Cooperatives.

—La Junta de Protecció a la Infància inaugura aquest any les festes de Nadal posant la primera pedra de la Capella que projecta construir en el Grup Benèfic que sosté al Poble Nou per alberg dels infants abandonats, i captaires que recull del carrer.

El projecte, bella obra de l'arquitecte senyor marquès de Sagnier, que ho fou també de l'esvelt edifici on s'acullen els infants, harmonitza notablement amb la seva arquitectura i ve a ésser-ne el complement, car als grups que donen nom a l'edifici hi faltava la Casa de Déu que ha de figurar al cap de les edificacions que componen la Institució.

La Junta de Protecció a la Infància, ajudada de les persones pietoses, té l'esperança de poder acabar aviat la Capella, en la qual la població infantil del Grup Benèfic rebrà una completa educació religiosa.

—A l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, es celebrà una important Assemblea de propietaris forestals, comptant-se entre ells molts de vinguts expressament d'algunes comarques catalanes, especialment de l'Empordà i la Selva, de la Plana de Vich i del Vallès.

L'objecte de l'Assemblea era tractar del R. D. del 3 del corrent aparegut a la Gasetta del 4 regulant l'aprofitament d'arbres de muntanya i ribera, que es considera greument lesiu als interessos dels propietaris de boscos. També ha tramès al Govern una raonada Exposició en què clarament així ho demostra. El Govern s'ha ocupat en bon sentit d'aquest important afer.

—El Comité Femení d'Higiene Popular, de Madrid, ha repartit, en solemni acte, molts de premis a les famílies del poble que tenen cura de la higiene en llur casa. Vet aquí una formosa obra quan, demés, i principalment, es té cura de la higiene moral.

—El Governador d'Oviedo ha dictat mides severes per tal de salvaguardar la innocència i la salut dels nois que el cine posa en perill. Una d'elles és la prèvia censura de les pel·lícules, que encarrega als alcaldes. No li sembla que en aquest afer també farien bon paper els respectius rectors?

—El Governador de Jaén, senyor Díez del Corral, sociòleg cristià, ha autoritzat la recerca d'olives una vegada recollides als camps, com de consuetud, salvaguardant els interessos dels propietaris i facilitant als pobres l'ús d'aquest bell costum que tants beneficis els proporciona sense danys de ningú.

—La recent Assemblea de la Federació Catòlica Agrària de la Rioja ha posat de manifest la seva pròspera situació i els fruits assolits en l'últim exercici econòmic.

Presidí el zelós Bisbe de la diòcesi i assistiren representants de més de 250 pobles. El discurs del Prelat, eloqüentíssim, reivindicà per a l'Església la glòria d'aquella formidable Federació. L'Alcalde també pronuncià un bon discurs, i el president de la Federació, senyor Díez del Corral, digué coses molt substancioses, entre altres, que s'havia girat per 38 milions de pessetes i en tenia dos a la Caixa d'Estalvis de la mateixa entitat.

ESTRANGER

El pressupost britànic en mans dels laboristes produí en els tres primers trimestres de l'any econòmic un dèficit de 7,500 milions de francs. Així no és difícil ésser demòcrata rumbós. A pagar els altres...

—Els escriptors russos han dirigit una exposició col·lectiva al govern dels soviets reclamant el dret a la vida, que no existeix per a ells ni per a ningú a la Rússia d'avui dia. Alguns d'ells s'han suïcidat sense esperar la resposta. És una delícia viure allí. Aquest és el paradís definitiu per als homes i els pobles que se separen de Déu.

—A Anglaterra s'estudia un projecte per a construir cases barates d'acer, que facilitarien molt la solució del problema de l'habitació obrera.

CATALUNYA SOCIAL ha ofert als seus amics i subscriptors proves paleses del desig de complaure'ls. No seran, si a Déu plau, les darreres proves.

Estem ben segurs que el mòdic augment establert per als nous subscriptors, o sigui, dues pessetes més anyalment, el trobaran aquests justificat.

Així ens ho demostren aquests dies les felicitacions i encoratjaments que anem rebent.

Als subscriptors antics de CATALUNYA SOCIAL no els afecta l'augment de subscripció encara que gaudixin de les millores introduïdes. Però no dubtem que els que bonament puguin adoptar la nova subscripció, car d'aquesta manera contribuiran a fer lleugers els nostres sacrificis i ens donaran coratge per a introduir noves millores.

Aquesta Administració prega i espera que tothom farà el que pugui per a consolidar aquesta obra de propaganda catòlica-social: qui pugui amb l'ajuda material; qui amb la paraula i la propaganda; qui buscant amics i subscriptors, i tots propagant arreu CATALUNYA SOCIAL, i procurant que tothom l'ajudi i correspongui als seus esforços.

L'ADMINISTRACIÓ

El millor mitjà per a pagar la subscripció anyal, o posar-se al corrent de la subscripció, es el "Gir Postal", còmode, segur i econòmic.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÀNTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals a Companyia dóna allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

Acadèmia Cots

FUNDADA EN 1879

Carrer dels Arcs, n.º 10, pral. (Travessia de plaça Sta. Anna a plaça Nova)

Tel. 5041 A. Apartat 782

CENTRE D'ENSENYAMENT ESSEN-
CIALMENT PRACTIC, DE COMERÇ

Reforma de lletra.—Ortografia.—Correspondència comercial.—Documentació—Pràctiques d'escriptori.—*Mecanografia*.—Càlcul mercantil i Teneduria de Llibres per partida doble, aplicats a tota classe d'empreses incloses la Banca i la Borsa.—El Títol de Tenedor de Llibres, previs exàmens per pèrits i professors mercantils.—*Classes especials per a senyorettes*.—Practical of School Languages (Llengües vives) per professors estrangers i per mètodes moderns purament pràctics.—Taquigrafia.—Geografia comercial.—Llenguàfons

BIBLIOTECA DE L'ACCIO POPULAR

LLIBRES

- Tratado elemental de Sociología cristiana*, pel Reverend Dr. D. Josep M. Llovera. Quarta edició reformada. Ptes. 7, en rústega; 9 en tela.
- Sindicatos y Cajas rurales*, pel R. P. Lluís Chabaud, S. J. Quarta edició. Ptes. 8.
- Régimen legal de las Asociaciones en España*, pel Dr. D. Josep M. Boix. Ptes. 4.
- Las casas baratas*, per D. Josep M. Puyol. Ptes. 3.
- El museo Juan de Bloch y el movimiento pacifista*, per D. Pere Sangro i Ros de Olano. Pessetes 3.
- La mutualidad escolar*, pel R. P. Lizardi, S. J. Ptes. 0'50.
- Semana social de España*. Cinquè curs celebrat a Barcelona. Un tom de 700 planes. Ptes. 8.
- Almanaque ilustrado de "El Social"*. Anys 1911 (exhaurit), 1912 (exhaurit), 1913, 1914, 1915, 1916, 1917 i 1918. Ptes. 1 l'exemplar.
- Anuario Social de España*. Any I, 1915-1916. Pessetes 5.
- Anuario Social de España*. Any II, 1916-1917. Ptes. 5.
- Anuario Social de España*. Ptes. 5.

FASCICLES

- Encíclica Rerum Novarum*, de S. S. Lleó XIII. Un exemplar, 0'25 ptes.
- Las huelgas en Barcelona y sus resultados durante los años 1910 al 1914*, per M. Sastre. Pessetes 5.
- La Esclavitud Moderna*, per M. Sastre. Ptes. 3'50.
- La defensa de la Familia*, per R. Rucabado. Pessetes 0'50.
- Angoixes Socials*, per R. Rucabado. Ptes. 3'50.
- Justicia y caridad en la organización cristiana del Trabajo*, per l'Emm. i Rdm. Cardenal Guisasaola, Arquebisbe de Toledo. Un exemplar; pessetes 0'25.
- Sobre los estudios sociales*. Allocució del Nunci de Sa Santedat a Espanya, Monsenyor Ragonessi. Un exemplar, pts. 0'20; 50 exemplars, ptes. 8; 100 exemplars, ptes. 15.
- El Dr. Torras y Bages, Obispo de Vich, y la Ac-*

- ción Social Popular*. Un exemplar, ptes. 0'20; 50 exemplars, ptes. 8; 100 exemplars, ptes. 15.
- La ciencia en la Acción*, pel Dr. D. Josep M. Llovera. Ptes. 0'50.
- Deberes sociales de la mujer en las cuestiones obreras*, pel Rnd. P. Gabriel Palau, S. J. Pessetes 0'50.
- Deberes del momento presente*, per l'Exm. i l'Hm. Dr. D. Enric Reig, Bisbe de Barcelona. Un exemplar, ptes. 0'05; 100 exemplars, ptes. 3; 1.000 exemplars, ptes. 25.
- Acción social del Sacerdote*, pel Rnd. P. Gabriel Palau, S. J. Un exemplar, ptes. 0'20.
- Las Ligas de Compradores*, pel Dr. Max Turmann. Ptes. 0'15.
- ¿Qué se puede hacer por el pueblo?* Ptes. 0'15.
- Sindicato de empleados de Comercio y de la Industria de París*, per Modest H. Villascusa. Ptes. 0'15.

RENOVACIÓN SOCIAL

REVISTA QUINZENAL

Aquesta revista, escrita en castellà, és excel·lent en tots conceptes. Les millors plomes del camp social catòlic hi són aplegades.

Subscripció: 9 pessetes l'any

Redacció i administració: CHURRUCA, 3 - MADRID

De venda a ACCIO POPULAR - Carrer Cameros 3, Pral.

FRANQUEO CONCERTADO